

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah. Valja za celo leto..... \$5.00 Za pol leta..... 3.00 Za New York celo leto.... 6.00 Za inozemstvo celo leto.... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sun. and legal Holidays. 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT NO. 48. — ŠTEV. 48.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 27, 1920. — PETEK, 27. FEBRUARJA, 1920.

TELEFON: 4687 CORTLANDT VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

AMERIKA VSTRAJA PRI SVOJIH PRINCIPIH -- JE ODVRNIL WILSON

PREDSEDNIKOVA POSLANICA BO NAJBRŽ POVZROČILA ZAVLEČENJE REŠITVE REŠKEGA PROBLEMA. — STALIŠČE NAPRAM RUSIJI.

London Anglija, 26. februarja. — Svet ministrskih predsednikov bo danes v polnem razpravljal o jadranski poslanci predsednika Wilsona.

Če bodo zavezniki odgovorila na to poslanico še predno bo konec konferenec v soboto, kot je določeno po sedanjem načrtu, ker se hoče Nitti na vsak način vrniti v Rim, bo treba dospeti do hitro odločitve, kajti razpravljati je treba še o drugih velikih vprašanjih.

Gotova stvar je, da ne bo mirovna pogodba s Turčijo dovršena do istega časa.

Temeljna vprašanja glede te pogodbe bodo do onega časa rešena kot se je želel to ministrski predsednik Lloyd George, ki je hotel, da se jih reši v Londonu, ne pa v Parizu.

Dosedaj je bil glavni uspeh sedanjega zasedanja ministrskih predsednikov ta, da se je ugotovilo stališče napram Rusiji.

V dobroinformiranih krogih se je dalo izražati mnenju, da dovoljuje jadranski položaj nadaljno preložitve rešitve. Oni, ki so v tesnem stiku z italijanskimi ministrskimi predsednikom Nitti-je, so izjavili, da ni zanj Reka, temveč ekonomska rehabilitacija Italije najbolj nujno vprašanje in da se vsled tega hoče vrniti čimprej v Italijo, da deluje tam v tem smislu.

Dosedaj se ni objavilo nikake posameznosti iz oficijelnih virov glede pogovorov odgovora predsednika Wilsona, stavljenih na zaveznike.

Washington, D. C., 26. februarja. — Poslanica predsednika Wilsona na zaveznike ministrske predsednike glede jadranskega vprašanja se nahaja pred svetom zaveznikih ministrskih predsednikov. Odgovora je pričakovati v primernem času.

Razen predsednikovega govora je danes objavilo časopisje tudi vsebino prejšnjih pogajanj, predgovor in ultimativ. Kratak pregled vse te korespondence navajamo na kratko v naslednjem.

Dejanski začetek spora. Clemenceau je v svojem govoru 28. decembra povzročil, da je sporazum v jadranskem vprašanju bistveni del sedanje svetovne mirovne konference.

Amerika, Anglija in Francija so v svoji spomenici, ki so jo izročili 13. decembra 1919 italijanskemu ministru Scialoja.

Ta spomenica je zgodovinski dokument za Jugoslavijo. Velešile konstatirajo v tej spomenici, da že ene koncesije, katerim je privolila Amerika, vsebujejo za Jugoslavijo tekočo kršitev njenih naravnih pravic.

Kajti, kljub vsem geografskim, strateškimi, ekonomskim momentom, ki jih pretendira Italija, je treba pomisliti, da pride 400.000 Jugoslovancev pod Italijo.

Nova zahteva Italije, tako pravi spomenica, nič ni drugače kakor gola neutemeljena aneksija izrazitega jugoslovanskega ozemlja, za katero aneksije ne govorijo nobeni razlogi.

To pomeni strateško nadvlado Italije na Jadrano, izključuje vsako možnost napada od strani Jugoslavije.

Nadalje demilitarizacija Jasioja Etat tampona in ozemlja Jesenice. Spomenica povdarja, da je zahteva proti ozkemu traku ozemlja od Voloske do Reke, naravnost udarec v obraz vsaki pametni ekonomski in teritorialni politiki.

Preobrat. Tako je stalo jadransko vprašanje do začetka januarja tega leta. A zdaj je prišel naenkrat popoln preobrat. Ta preobrat se jasno zrceli v predlogu, ki ga je izročil Lloyd George 14. januarja jugoslovanski delegaciji.

Lloyd George predlaga sledeče: 1. Etat tampon naj se ne vstvari. Namesto njega pa naj nastane čisto majhna nova država Reka, kor corpus separatum z italijanskim zunanjim zastopstvom.

To seveda je koncesija Italiji, ker se je namreč Italija zbal, da bi s časom v Etat tampon 200.000 Jugoslovancev absorbiralo 40.000 Italijanov.

2. Italija naj dobi ozek pas ozemlja od Voloske do Reke, ki bi bil semertinja samo nekaj metrov širok.

BAINBRIDGE COLBY.

novi ameriški državni tajnik.

NOVE ODREDBE GLEDE PIJAČE

Prohibicijski komisar je izjavil, da je mogoče "premufati" pijačo z drugim imetjem vred.

Washington, D. C., 26. febr. — Komisar za notranjo carino Roper je odredil, da lahko preseli človek tudi svojo pijačo, kadar izpremeni svoje bivališče, čeprav ni bila formalna oficijelna odločitev še objavljena.

To je razveseljiva vest, prav posebno za senatorje in poslance Združenih držav ter za bogatine ter tudi za druge, ki imajo več kot eno bivališče in številni slednjih se se že pričeli posluževati ugodnosti te odločitve.

Če je postavno dovoljeno imeti osebi opijančljive pijače v svojem stanovanju, je tudi postavno preseliti jih, kadar se domitelj ali bivališče izpremeni, brez ozira na meddržavno ali drugo trgovino, brez dovoljenja in brez pohoštva ali prtljage, če se hoče tako.

Odločitev se tiče med drugimi tudi članov kluba, ki imajo svoje zaloge pijače v klubih ter jih hočejo prenesti na morako obal ali v gore ali onih, ki se selijo iz enega stanovanja v drugo, soglasno z letnim časom.

Kot sledi ustava zastavi, tako sledi tudi zaloga pijače možu, ki jo ima, kadar na postavno dovoljen način izpremeni svoje bivališče.

KRUŠNI NEMIRI V NEMOVLJU. Berlin, Nemčija, 25. februarja. Krušni nemiri so se zavrhili v Ludwigshaven in ljudske množice so baje pričele pleniti po prodajalnah. Soglasno s poročili, ki so dospela semkaj, so bile izvršene številne aretacije.

Velike kemične naprave ob dolčenjem Main, ki so bile pred kratkim prisiljene zapreti svoja vrata radi pomanjkanja kuriva, so bile v stanu zopet pričeti z obratovanjem, potem ko so dobile ameriški premog. Stroški ameriškega premoga znašajo 160 mark za sto kil premoga, soglasno s cenno denarja pred vojno.

Premog se bo odplačalo s kemičnimi produkti. Več kot 16.000 delavcev bo prizadetih vsled zapetnega odprtja naprav.

PREMEŠČENJE SROA KOŠIČEKA. Ženeva, Švica, 26. februarja. — Balzamirano srce Tadeja Kosciuske, poljskega domoljuba ter pomočnika Washingtona v ameriški revoluciji, ki je ležalo v majhni kapeli gradu Rappeswil v bližini Curiha od leta 1887 naprej, bo prevedeno nazaj na Poljako. Odredilo se je vse potrebno, da se prevede relikvijo v Lvov in od tam v Varšavo, soglasno z obveštili, ki so bila ravnokar objavljena.

BOLJŠEVKI NAPROSI TRI NARODE ZA MIR

Moskva je objavila, da je odpisala poslanice na Združene države, Japonsko in Rumunsko.

London, Anglija, 26. februarja. V brezzičenem brzozavnem sporobilu, ki je prišlo danes iz Moskve, se glasi, da je sovjetski komisar za zunanje zadeve odpisal poslanice na Združene države, Japonsko in Rumunsko, v katerih je ponudil tem državam mir s sovjetsko Rusijo.

V nadaljnji brezzičeni brzozavki iz Moskve se glasi, da je bila Tolstojeva proti-boljševiška armada poražena od boljševiških čet v pokrajini Gurijev, v bližini izliva reke Ural.

Na tisoče vojakov bele armade je umrlo na svojem umikanju preko step brez vode v smeri proti Kaspiskemu morju. Poročilo trdi, da so bile bele armade v dotičnem okraju sedaj iztrebljene.

V pogovoru, ki ga je imel ameriški poročevalec Lincoln Eyre z Leinom, je slednji izjavil:

Potrebovali bomo ameriške izdelke, — lokomotive, avtomobile in tako dalje. Celi svet ve, da smo pripravljene skleniti mir na temelju pogojev, kojih primernost ni more zanikati niti najbolj imperijalistični kapitalist. Ne vem za noben vzrok, zakaj bi ne mogla socialistična država kot je naša imeti brez prestanka posla s kapitalističnimi deželami.

V pogovoru, ki ga je imel isti poročevalec s Trockijem, je slednji izjavil: — Naši vojaški uspehi nas niso zaslepili napram dejstvu, da potrebujemo miru.

V posebni brzozavki, ki je prišla večer iz Pariza, se je glasilo, da bo imel newyorški "World" pravico do velikega kredita, če se bo londonski konferenci ministrskih predsednikov posrečilo uveljaviti povsem določno politiko glede miru z Rusijo.

Diplomati so videli v poročilu Eyre-a skrajno času primeren in važen dokument.

MOESLE NOVI NEMŠKI FINANČNI MINISTER

Erzbergerjev odstop je samo začasen — pravi neki nemški list. Za prsto in neovirano preiskavo.

Berlin, Nemčija, 25. februarja. Državni podtajnik Moesle je postal nemški finančni minister ter naslednik Matije Erzbergerja.

Erzbergerjevo resignacijo komentira "Deutsche Allgemeine Zeitung" naslednje: — Njegov odstop je le začasen. Erzberger bo malo prišel znova na površje.

Skoraj vsi drugi listi pa pravijo, da je napravil Erzberger s svojo resignacijo prvi korak k svojemu padcu. "Freiheit" pravi, da se Erzberger ne bo nikdar več vrnil na svoje staro mesto.

Ko je povedal Erzberger Ebertu, da bo odstopil, je rekel, da stori to valedga, ker se hoče iznebiti vseh obveznosti, da bo lahko neovirano nastopal pri obravnavi.

POLJSKI DELAVCI SE ORGANIZIRAJO.

Washington, D. C., 26. febr. — Poljedelški delavci, ki dobivajo sedaj najvišje plače v zgodovini, se organizirajo v številnih delih dežele v uniji. Plače, ki jih zahtevajo, so zelo škodljive proizvodnji žival kot trdi poljedelški de-

PREDSEDNIKOVA POSLANICA IN REŠKO VPRASHANJE

JADRANSKA KORESPONDENCA JE OBJAVLJENA. — AMERIKA NE MORE SPRLJETI NOBENEGA KOMPROMISA, KI JE V NASPROTJU Z NJENIMI PRINCIPI. — AMERIŠKA VLADA NE BO ŽRTOVALA SVOJIH NAČEL NA KORIST GRABEŽLJIVI ITALIJI. — PREDSEDNIK O ŽRTVAH ITALIJE.

V zadnji svoji noti, ki je bila odposlana dne 24. februarja prvi predsednik, da mu ne preostaja ničesar drugega kot vstrajati na stališču, katerega je zavzemal že od začetka. Za te principe je šla Amerika v vojno in se ni oddaljila od njih tudi tekom mirovnihi pogajanj.

Nadalje pravi predsednik, da je Italija sprejela nadomestilni predlog za prsto mesto Reko, dočim ga Jugoslovani ni sprejela.

Po njegovem mnenju je načrt, da bi pas ozemlja vezal Italijo z Reko silno nepraktičen.

Glede razdelitve Albanije pravi: — Za razdelitev Albanije so napravili Angleži načrt. Jugoslovani so s tem načrtom sicer zadovoljni, toda kar bi bilo Jugoslovanom v korist, bi bilo Albancom v škodo, ravno tako kot je v škodo Jugoslovanom, kar bi bilo Italiji v dobro.

Glede Londonske pogodbe je izjavil predsednik: — Že davno ni več skrivnost, da niti oni, ki so podpisali to pogodbo, niso zadovoljni z njo, kajti drugače bi jo bili že izvedli.

O jadranskem vprašanju so razpravljali celih osem mesecev, kajti najbrže so prišli do prepričanja, da morajo dobiti kak boljši temelj za sporazum kot pa je Londonska pogodba.

Ker sta se Anglija in Francija toliko sklicevali na žrtve Italije, je podal predsednik Wilson o tej zadevi naslednji odgovor: — Takih dejstev se ne sme navajati v namenu, da se kako stvar krivično reši oziroma, da se provocira nadaljne vojne.

Pot, katero je Italija ubrala, bi ne bila v soglasju s strašnimi žrtvami celega sveta, katere je mogoče le na ta način opravičiti, da se vdejsvi principe, za katere smo šli v vojno.

Slednjič poziva predsednik ministrske predsednike, naj vpoštevajo ta načela, kajti edinole na ta način bo mogoče jadransko vprašanje pravično rešiti.

"PIVSKA USTAJA" V NEW JERSEY

V državi New Jersey proti izbruh "pivske ustaje" radi triinpol odstotnega piva. Spopad med silami.

Spopad, prost za vse, med suhači in mokrači v državi New Jersey obetajo voditelji prohibicijskega gibanja vsled sprejema predloge za tri in pol odstotno pivo od strani zakonodaje države New Jersey in vsled pričakovanja, da bo državni senat sprejel predlogo tekom prihodnjega ponedeljka.

Pivo se bo prodajalo v tej državi v naslednjem tednu, trdijo ti voditelji, in vsled tega je pričakovati spopada med zveznimi in državnimi oblastmi, ki bo sličen "rum revoluciji" v Iron River, Mich.

Uradniki Anti-salonske lige v New Jersey so izjavili, da ima pivovar Kar Feigenspaus v Newarku pripravljene za \$1,750,000 vrednosti piva, katero bodo pričeli prodajati kakorhitro bo governer podpisal dotično predlogo, ki bo s tem postala zakon.

Leon Grossen, zvezni prohibicijski agent za New Jersey, je izjavil, da ne bo vzprizoril nikake akcije proti prodajalcem tri in po lodstotnega piva, dokler ne bo dobil iz Washingtona posebnih navodil.

Governer Edwards, kojega kampanja je temeljila na protiprobibiciji, je bil večeraj skrajno razveseljen.

NOVA ZVEZA ZA IZ PLAČEVANJA DENARJA

Naše denarne pošiljave razpočila in izplačnje sedaj po celji Jugoslaviji "Kraljevi poštni čekovni urad" v Ljubljani; to je tak državni zavod, kakor je bila O. k. poštna hranilnica na Dunaju, katera je mnogo let pred svetovno vojno izplačevala naše denarne pošiljave izrom avstro-ograrske monarhije.

Jamčimo za vsako denarno pošiljavo, toda ne kakšne mogoče zamude v izplačilu, ki bi se povzročile po drugih, brez naše krivde, pa ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

100 kron \$1.20 200 kron \$2.25 300 kron \$3.00 400 kron \$4.00

500 kron \$ 5.00 1,000 kron \$ 9.50 5,000 kron \$47.50 10,000 kron \$95.00

Gumbčke otme so veljavne do dne, ko se nadomestijo s drugimi. Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

STREKA FRANK SAKNER.

VELIK SAFIR.

Bombay, Indija, 26. februarja. Neki Burmez je našel v bližini Mlogoka safir, kn je dolg osem inčev in ki tehtja več kot pet funtov.

DEWARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarne izplačila popolnoma anesaljne in sedanje razmeram primerno tudi hitro pe celji Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po osmilni ki je sestavljeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljavo, toda ne kakšne mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

100 lir \$ 6.50 300 lir \$18.75 500 lir \$30.00 1000 lir \$60.00

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TREKA FRANK SAKNER.

GLAS NARODA

SLOVENIAN DAILY... LOUIS BENEDEK, Treasurer... FRANK SAKSER, President...

GLAS NARODA (Voice of the People)... Advertisement on agreement...

Upanja Californije

Vinogradniki v Californiji obdelujejo se naprej svoje vinograde prav kot da se ni nič zgodilo. Oni zjavljajo, da bodo delali to naprej...

Velike vinarne v Californiji so zaprle svoja vrata, a ko so storile to dne 16. januarja, so privedle v privatne kleti svoje obširne zaloge najbolj izbranega vina.

Vinogradniki so zelo optimistični. Zakaj bi tudi ne bili? Njih pridelek za leto 1920 je bil prodan že vnaprej po \$25 do \$30 tona, kar presega vse, kar so kdaj prej dobili za svoj pridelek.

Poročila iz Oregona priznavajo, da tega grozda ni mogoče uporabiti kot namizno grozde in da je primerno le za izdelovanje vina, to je za industrijo, ki evete v Oregonu odkar je bila v tej državi uveljavljena prohibicija.

California Grape Protective Association razmišlja o številnih načrtih, kako bi bilo mogoče rešiti californijsko vinsko trto ter ustanoviti nove industrije za izdelovanje rozin.

Izdelovalci grape juice-a so tudi stopili na pozorišče in vinogradniki upajo, da bodo uspešni v svojih eksperimentih, da proizvedejo iz californijskega grozda pijačo, katero je tako zelo proslavil Bryan.

Nov trg za californijsko grozde, je tudi odprto razkritje neke iztočne tvrdke, ki pravi, da je v stanu izdelovati vino, v katerem ni nobenega alkohola.

Tudi v Orijentu se je razvil trg za californijsko grozde. Da se vzdrži to trgovino na nogah, je treba grozde posušiti za pošiljatev, vendar pa se glasi, da ne izgubi grozde potem tega procesa nič svojega kika in da se da napraviti iz njega izvrstno vino, če se grozde namoči v vodi ter mu da tem potom prvotno obliko in sočnost.

Na podlagi teh poročil je lahko razumeti, zakaj vinogradniki v Californiji ne posekajo svojih vinskih trt in zakaj se ne pripravijo na splošen bankepot. Dočim upajo, da se bodo razmere polagoma izpremenile tako, da bo izdelovanje vina zopet postalo ena največjih industrij v državi.

Soglasno z državno vinogradniško komisijo je najti v Californiji nekako 170,000 akrov vinogradov. Ustanovitev te industrije je stala celih \$25,000,000.

Aplavz je napravil bedake iz več mož kot pa kritika. Sladek je smeh, ki ga kaže žena možu na plačilni dan.

Nekateri možki so rojeni "kikerji" in nekateri postanejo žrtve slabe prebave. Klubok častihlepnega moža je le redkokej tak veliki kot misli on, da bi moral biti.

Kadar je človek v resnici zaljubljen, domneva, da ničesar ne je in nič ne spi. Ženska prične šteti svoja leta šele potem, ko je pričela šteti leta svojih vnukov.

Kozja glava nam je zadosten dokaz, da izraziti obraz ne pomeni v vsakem slučaju močnega. Mogoče bi se več žensk zavarovalo za življenje, če bi jim ne bilo treba navesti resnične starosti.

Prosperiteta je dvignila marsikatero moža v namenu, da ga vrže v goboke vode pozabljena. Petdeset državnikov se je zbralo v Londonu. — Bog naj bo milostljiv ubogemu Londonu!

Dopisi

Greensburg, Pa.

Rojakom naznanjam žalostno vest, da mi je umrla soproga. Zapašča mene, pet otrok, enega brata in dve sestri v Ameriki, v starem kraju pa enega brata. Doma je bila iz Hrvatskega Broda, fara Škočijan v Dolenjskem. Pred poroko se je pisala Terezija Bele. Umrla je 10. februarja prog šeste ure popoldne, previdena s svetotajstvi za umirajoče. Stara je bila 45 let in je bila jako močna ženska. Zdravilo jo je več zdravnikov, pa ni nič pomagalo. Zalivalim se vsem prijateljem, ki so jo v tako obilnem številu spremili na pokopališče; lepa hvala tudi onim, ki so ji darovali tako krasne vence. Počiva naj v miru!

Widen, W. Va.

Zimo imamo milo. Tako mile zime se ne pomnita v West Virginiji. Z delom se ne morem pohvaliti. Delamo 3-4 dni v tednu. Za dragi mesec se nam obeta, da bo mo delati s polno paro, kar je verjetno. Če katerega veseli, lahko pride semkaj. Slovencev nas je 5 in vsi pečlarji, ker teh je tukaj največ. Ta naselbina se po vsej pravici lahko imenuje naselbina pečlarjev. Da je tukaj toliko pečlarjev, je vzrok ta, ker so ženske preveč pobožne in pogosto hodijo na božjo pot. Samo iz te hiše, kjer stanujem jaz, jih je že šlo 6 na božjo pot. Zato pa imamo sedaj v tej hiši pečlarski klub. Tukaj se zbirajo pečlarji vsak nedelavni dan.

Cleveland, Ohio.

Ker skoro vsak dopisnik začne svoj dopis z delavskimi razmerami, bom tudi jaz v prvi vrsti opisal nekoliko tukajšnje razmere. Kar se dela tiče, je ga zadosti tukaj, ampak delavec je danes bolj odvisen od plače, kakšno do-

biva, kakor pa od dela. S plačami so pa gospodje kapitalisti bolj skromni. Delo dobiš skoro v vsaki tovarni, ali kaj ti pomaga, če navadnega delavca ne plačaš več kakor 40-50p na uro, kar je v sedanjih draginji sramotno nizka plača.

Kar se družabnega življenja tiče, je pa na zelo slabem stališču. Posebno sedaj, odkar je stopila v veljavo prohibicija. Prej si še kje videl tupatam kakšnega "luštnega" človeka, ali sedaj se vsi dobrovoljčki držijo kakor sv. Alojzija v pratiki. Eden bolj glavo poveša kakor drugi. Danes si vsak v veliko srečo šteje, ako kje iz takne glažeke jerusa, ker omenjeni je ravno tako bela vrana kakor zlat denar. Tatvine na opojne pijače so zelo prišle v modo v našem mestu. Skoro bolj brezskrbno zaspiš s precejšnjo svoto denarja, kakor pa s flašo jerusa. Policija stiče po vseh hišah in gorje ti, ako te dobijo, da imaš prepovedan sad. Takoj greš, hočeš nočes, v luknjo.

V 12. eljo 22. februarja so priredili tukajšnji Ribničanje veselico, katere čisti dobiček gre za sokolski dom v Ribnici, katerega mislijo postaviti ondotni sokoli. Veselica je bila mnogo večvinsko obiskana; pa si tudi videl pravega Ribničana j pravo suho robo, lončarja, kateri je delal prave ribniške pisike, in si slišal pesem: "Sem Rajbenčan Urban", katero so prav lepo zapeli, posebno ker se je glas odbijal ob krošnjo in je nastal odmev, da je bilo čuti kakor bi dva zbora pela.

K sklepu pozdravljam vse rojake po širni Ameriki, posebno Ribničane. Rojaki, posnemajte nas tudi po drugih naselbinah. Pozdravljam tudi moje tri brate v Minnesoti in sploh vse znance in prijatelje, posebno one v Ely v Chandler Location.

Frank Lesar.

Razne novice

Prekanjen kapitan.

Švedski pisatelj Samuel Swedenborg je nekoč pravil, da se mu je prikazal Gospod, ki ga je pozval, da bi za njim pisal, kar mu bo narekoval. Odslej je trdil, da mu je mogoče pogledati v nebesa, kraljestvo duhov in pekla, da mu je dano celo občevati z mrtevci. Z apostolom Pavlom je neki občeval celo leto, s sv. Janezom je govoril sedemkrat, z Mojzesom enkrat, z Lutrom stokrat, z angeli pa se je razgovarjal skozi 22 let. Nekeje je potoval na ladji, a v obrednici, kjer ni bilo živih duš, je delal globoke priklone praznim stolom, stoječim okoli mize. — "Komu se priklanjaš?" ga je vprašal kapitan. — "Mar ne vidite kralja Karla XII., Petra I. in carice Katarine?" Kapitan ni erhnil besedice, ali dospes v pristanišče je hotel Swedenborg izstopiti iz ladje, a tedaj mu je kapitan izročil velik račun za vse osebe, ki jih je Swedenborg baje videl na ladji, rekoč: "Prosimo, zdaj pa plačajte vozno za vse sopotnike, ali pa slovesno priznajte, da ste blazni!"

Prasgodovina Niagare.

"Times" piše, da so drugi vodopad Niagare ravnakor odkrili v Thoroldu. Podjetniki primorskega kanala iz New Wellanda so našli, ko so vrtali 20 sežnjev globoko, na skalo in na njej na nekake stopnjice, izmlete z vodo in široke 400 metrov. Prvi vodopad je nastal s tako stopnico, visoko 25 sežnjev. Visokosti drugega vodopada deslej še niso dognali, ali vrh kaže, da je bil še veliko večji.

Prostitucija na Dunaju.

"Der Abend" poroča, da se nahaja na Dunaju 1500 pod policijskim nadzorstvom stoječih prostitutk. — Število onih žensk ki se vdajajo skrivaj prostituciji, je naraslo na 25,000. To število se oč dneva do dneva pomnožuje. Te dni je izvršila dunajska policija pogon, pri katerem je prišla nad 1000 deklet, ki so vdajale prostituciji. Izmed teh je bilo 800 spolno bolnih, to je več kakor 55 odstotkov. Med aretiranimi se nahajajo dekleta iz najboljših rod-

bin. List pripominja, da je beda na Dunaju tako velika, da celo očete in matere, ki zavzemajo sicer ugodno socialno pozicijo, ne zadržujejo več svojih hčera, da bi ne hodile ponoči na ulico, da si nekaj zaslužijo.

Koliko pokade na Angleškem.

Znani angleški statistik Mr. Monierieff je dognal, da se danes na Angleškem pokadi več kot v vseh ostalih deželah na svetu. V letu 1918 je izdalo angleško prebivalstvo za tobak 138,753,100 funtov šterlingov. Povprečno je prišlo na občana (moža, ženo in otroka) 1000 cigaret. To je vsakako sila veliko in Mr. Monierieff govori upravičeno o nikotinovih boleznih v Britaniji. Le 20 odstotkov odrabnega tobaka so popuščili v pipah; 77 odstotkov tobaka pa so pokadili v cigaretah ter samo 3 odst. tobaka se porabi za smotke, ki jih, kakor znano, Angležji jako malo kade. Angleške zdravnike je ta statistika jako vznemirila, zato resno svetujejo, da bi se ne kadilo v taki meri. Mnogi zdravniki celo trdijo, da je večino slučajev srčnih in pljučnih boleznih pripisovati čezmernemu kadenju. Drugi pa svetujejo, naj vlada vpelje občuten davek na tobak, pa se bo mnogo ljudi, posebno ženskih, odvadilo kaditi tobak, ako bo preveč drag.

Angleška vojska med vojno.

Kakor navajajo uradni viri, so posamezni deli britanskega imperija med vojno prispevali k armadi v nastopnih izmerah: Velika Britanija je postavila 5,700,000 mož, Kanada 641,000, Avstralija 416,000, Nova Zelandija 220,000, Južna Afrika 136,000, Indija 1 milijon 406,000 in ostale kolonije 135,000 mož. Skupno število vseh tega vojaštva znaša 8,654,000 mož. Padlo jih je 851,000, ranjenih je bilo 2,067,000, pogrešanih in vjetih pa 142,000 mož. Ameriška armada je za časa svoje največje jakosti štela dva milijona mož. Britanska armada je, ko se je sklepale premirje, štela 1 milijon 165,000 mož, med njimi 412 tisoč pušk.

Peter Zgaga

Ljubljansko časopisje ne more prehaliti prinsergenta Aleksandra. Pravi, da je velik prijatelj Slovencev in da so vsi Slovencev z dušo in telesom zanj.

Ljudje, ki prihajajo iz starega kraja pripovedujejo, da je stari Čika Pero mrtev ter da si vlada ne upa naznaniti njegove smrti. Ljudje bi se radi iznebili Aleksandra, pa se ga ne morejo, ker je le zastopnik kralja ne pa jugoslovanskega naroda.

Italjani poročajo, da je bil vpriporjen nanj atentat ter da je le malo živ.

Kaj je torej? Kje je resnica? Morda bi dala lahko S. N. Z. kako strokovnjaško pojasnilo?

V Ohio je umrl kralj užgalie. V grob ga je spravila elektrika. Vseno je pa zapustil šest milijonov dolarjev.

Velekleveci so naznanili, da bo cena mesu padla.

Umevno je, da so pozabili povedati, kdaj se bo to zgodilo.

Za izvedbo prohibicijske postavbe je vlada dovolila petdeset milijonov dolarjev.

Če bo šlo tako naprej, bo kmalu tudi državna zakladnica na suhem.

V nekem muzeju stoji star grški kip, ki predstavlja orjaka. Z občasa mu je pa tekoni tisočletij odgrizel glavo, desno roko in polovico leve noge. Na tablici pod kipom je zapisano: Zmagalec.

Mimo pride človek s knetov, gleda in gleda ter se čudi: In ko se dobro nagleda, vzdihne: — Moj Bog, če je že zmagalec tak, kdšen mora biti premagane!

Če hoče človek kaj doseči, mora prositi ali pa zahtevati.

Kar bi človek za ves svet ne storil, je pripravjen storiti samo ga kljubuje eni sami osebi.

— Nekaj imam na srečo, prijatelj. Ali znaš molčati? — Da, molčim kakor grob. — Vidiš, vidiš, jaz tudi. — Is šole.

Učitelj je hotel popjasniti otrokom razloček med gartožo in vijolico. Po cesti gre velika, krasna ženska, v najlepši obleki. Vse se ozira zanjo. S to žensko se da primerjati gartožo. Poleg nje pa stopa ubogo bitje, ki ponižno poveša glavo. To bitje se za nikogar ne zmeni in nihče ga ne pogleda. Prvo ponosno bitje je torej roža, kaj je pa drugo? — Njen mož — odvrnejo otroci soglasno.

Modernim Mojsesom.

Pošlji kambrika, sila velika, pošlji kambrik!

Pošlji copate, pošlji podplate! Tak po deželji gre krik.

Pošlji flanelo, piskre, omelo, pošlji masti.

In s kotenino za domovino, daj svojo kri.

S piskrom in loncem vodi za solncem narod trpeč.

Z nočno posodo kupi svobodo kupi prostosti mu več.

Roparje plahe, Roparke Lahe s škarpami ženi nazaj.

Izpred Ljubljane Spodi, Taljane... Cunjast blestel ti bo raj.

Logo of the Catholic Church in Ely, Minn. with text: Jugoslovanska Katol. Jednota. Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI UPRAVNIK: NIKOLAJ BOVANSKI, 501. Congress St. ... Vrhovni sodnik: JOHN COOKE, 844 Ave. N. ...

Ve stvari čakaše se uradnih sedev kakor tudi sodarne volilnice naj se stisne na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora...

Millerand Clemenceau je bil med vojno velik dobrotnik Francije. Njegova mirovna politika pa ni bila srečna...

Dr. Koler SLOVENSKI ZDRAVNIK 955 Liberty Ave Pittsburgh, Pa.

Advertisement for Dr. Koler featuring a portrait of a man and text describing medical services.

Dr. MOY je uspencno ozdravil naduho, božjast, ašaksijc vodeno-ercce, jetra, ledica in želodčne bolečine na čudežen način.

Advertisement for LI STE BOLNI? featuring a portrait of a man and text about medical treatments.

PREDNO ZAMORETE POTOVATI V STARIKRAJ imeti morate potni list ali pos od konzula. Razno tako morate tudi imeti potrdila in izkaznice, da ste zadostili določbam dohodninskega zakona...

Sfera tobaka v

svetovni industriji

ZGODOVINA TOBAKA JE POLNA ČLOVEŠKE ZANIMIVOSTI TER PRESENETLJIVIH STATISTIK. — NOVA KRIZARSKA VOJNA PROTI TOBAKU SPOMINJA NA SLIČNE POJAVE V PRETEKLOSTI, KI PA SO IZGINILI. — TOBAK PRILJULJEN PO CELEM SVETU.

Oni Indijanci Hispaniole, ki je prvi dal belemu možu pipo, polno suhih listov ter jo prižgal, je začetnik ožen, kojega dim polni svet. Videti je nesposobljivo, če se skuša spraviti ves ta dim v številke, vendar pa obstaja dejstvo, da pokadi prebivalstvo Združenih držav vsaki dan 127,000,000 cigaret. To znaša na leto 46,500 milijonov cigaret, na dan 127 milijonov, na uro 5,300,000, na minuto 85,000 in na sekundo 1400.

Gora cigar in tobaka na vrhu gore cigarete bi v resnici predstavljala grnado, krog katere bi lahko pisali anti-tobakarji. Če pa ho Amerika kedaj v stanu uničiti tobak in tobakno industrijo potem ustavnega amandamenta ali na kak drug način in če se bodo druge države še vedno udajale tej škodljivi navadi, bodo pričeli hoditi ljudje t. Kubo in v druge kraje izven meje treh milij, da se udajajo prepovedi nasladi prav kot hodijo danes močiti si svoja žejna grla.

Amerika je še vedno največji proizvajalec tobaka ter tudi njegov največji konsument in poleg tega tudi največji izvažalec. Ta zveza s tobakom pa se je pričela, ko je bil odkrit Novi svet. Bila so bogastva tobaka prav tako kot bogastva zlata, ki so privedla sem pustolovce, prodirajoče v novi kontinent. Pozneje je postal tobak tako dragocena stvar med prvimi angleškimi kolonisti, da so razorali ceste Jamestowna, da ga zasade.

Tobak je bil denar med prvimi priseljenci, sprejet kot postavna vrednost celo za plače uradnikov in duhovnikov ter kot dota nevest. Sedaj pa se je pričel nov boj proti tobaku. Anti-Cigarette liga, ki je počivala potem ko je pregovorila zakonodajne petih držav, da se prepovedale to "kugo", je pričela zopet ronal k novemu napadu na srednjem zapadu. Komitete petdesetih, ki je nastanjen tukaj v New Yorku, je pričel s slovesno preiskavo glede narave tobaka in njega učinkovanja na človeško žival, čeprav je javnost mnenja, da ve komitej že sedaj za vsebi no poročila, še predno je pričel s preiskavo.

Dosedaj pa ni še nikomur znano, do katerih meja bo segal boj proti nikotinu. Pretilni glasovi so sedaj še slabi, a bodo gotovo v teku časa pridobili na moči. Med tem pa se hočemo posvetiti gotovim frazam tega predmeta.

Pri naglem pregledu zgodovine porabe tobaka je zanimivo najti, kako obsežna literatura je nastala z ozirom na ta predmet. V New Yorku živi neki mož, po imenu George Arents, ki ima več kot 2500 knjig in pamfletov, ki se pečajo delno ali izključno s tobakom. Tobak je navdušil tako statistikarje kot pesnike. Epenec je imenoval tobak "božanski" in Byron "vzvišeni". Tobak je navdušil pesnike, pisatelje in državnike, znanjšal napor priseljencev v njegovem rovu pastirja na samotnem pašniku, čeprav trdijo nasprotniki tobaka, da bi bili ti boljši umetniki, pesniki, kopači ali pastirji, če bi ne poznali tobaka.

Charles Lamb je sklenil opustiti kajenje, a našel, da ne more najti slane primere slabe navade. Mark Twain je bil mnenja, da je izgubil človek, ki ne kadil, tekom svojega življenja množico sreče.

Talleyrand je rekel, da ni bolj šega v diplomaciji kot vzeti škatljico s tobakom ter pounhati in tekom tega časa premisliti odgovor na vprašanje, katero je stavil kdo.

Tem nasproti pa stoji angleški kralj James I, ki je označil kajenje tobaka za živo podobo ter uzorec pekla. Gromwell je poslal svoje vojake, da so poteptali strupeno zelišče, ki se je razširilo celo na angleško zemljo. Stari Ho-

landei so kadili svoje dolge pipe v vsem božjem miru in poročilo o nem dr. Parr-u, ki je kadil v navzočnosti rek, ni izmišljena stvar. Zanimivo je izvedeti, da sta Goethe in Heine sovražila tobak, da so ga Balzac, Hugo in Dumas oboževali in da je slavna pisateljica George Sand kadila med tem ko je pisala svoje novele, do čim so ženske v centralni Ameriki kadile, ne da bi kaj pisale pri tem.

Fourrier je rekel, da mora narod, ki je udan kajenju, poginiti. Na skrajni drugi strani pa je človek, ki je leta 1918 izjavil, da je bojna sila naroda v direktnem stiku z zavzivanjem tobaka. V pričetku vojne je imela Rusija najmanjšo per capita porabo tobaka med vsemi zavezniki, namreč le nekaj nad en funt.

Poglejte vendar, — pravi ta pisec, — da je bil prvi in edini med zavezniki, ki je pustil boj, narod lahkih kadilec. — Navdušene je nadalje izjavil, da so Amerikanci med vsemi najstrastnejši kadilci in da bodo vsled tega Zdr. države zmagale v vojni. Kaj pa o Angliji in Franciji, ki porabita manj tobaka kot sta ga porabili Nemčija in Francija? Človek ne sme slediti statistikam predaleč in prav posebno ne statistikam glede tobaka.

Nekdo, ki ima dosti časa na razpolago, bi moral spisati zgodovino tobaka od pričetka pa do današnjih dni, ko je investiranega za več kot tisoč milijonov dolarjev kapitala v produkciji, izdelovanju in razdeljevi tobaka, brez ozira na industrije, zvezane s tem. Tobak je izza časa, ko je izginil alkohol, največji vir notranjih dodkov Združenih držav. Graditelji piramid v centralni Ameriki so poznali tobak, kar je razvidno iz umetno izrezljanih pip, katere je najti v grobiščih. Te pipe so bolj dovršeni izdelki kot katerekoli pipe, katere so rabili Indijanci v petnajstem ali šestnajstem stoletju Indijanci, ko so prišli slednji v stik s Španci. Pogosto je dal izdelovalec pipe svojemu proizvodu obliko človeške glave, kojega poteze so mongolskega izraza, kar še nadalje potrjujejo domnevo nekaterih učencakov, ki trdijo, da je dobila Amerika svoje prve prebivalce iz Azije.

Noben Evropejec ni čul o tobaku do prvega tedna v novemburu 1492. Tedaj sta se vrnila dva mornarja, katere je poslal Kolumb na otok San Salvador, s čudovitimi povesti. Ena teh se je glasila, da imajo domačini žareče palice, ko jih dim vdihavajo ter spuščajo nato skozi nos in usta. Španci so mislili, da delajo domačini to v namenu, da se parfumi- rajo. Pozneje pa so našli, da zvi- jejo domačini peresa neke rastli- ne v pero koruze in da požirajo dim. Prvo poročilo o kajenju nam je dal Gonzales Fernandez de Oviedo v svoji "Splošni zgodovini Indije". Rekel je, da na Kubi in vseh otokih domačini zvižajo peresa neke rastline, katero ime- nujejo tobak in da požirajo dim iz pipe, ki ima obliko črke Y, ka- tero pipo imenujejo tobago. Španci so mislili, da je to ime rastline, ne pa pipe in iz tega izvira tudi naše ime tobak. Oviedo je sicer opozoril na napako, a beseda se je vkoreninila v jeziku belega moža in tam je tudi ostala.

Bistveno nove tudi niso oblike zavzivanja tobaka. Listi tobaka, zaviti v list koruze, odgovarjajo približno naši moderni cigareti in temnopolti Amerikanci so tudi poznali sladkosti čikanja, kar nam priča Oviedo sam, ki pravi, da so ob izkrcanju Špancev v Paragvaju prišli sovražni domačini "z bobni", da so žikali neke rastline ter pljuvali sok nanje.

Ko se je vkoreninil tobak tudi v Angliji, se mu je pripisovalo ču- dežne lastnosti. Ljudje, ki so ka- dili, so ponavadi izjavljali, da ka-

Štedilnici dela

Pranje ni več muka. Nabavite si električne pralne in likalne stroje.

Pridite v naše izložbe ter si ogledajte naše predmete. Energija ni izrabljena. Zadovoljstvo gotovo.

The New York Edison Company

At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
District Offices

where Electrical Appliances of all kinds are on display

224 Broadway near Canal St. 123 East 86th St. bet Lexington & 3rd Ave.
10 Irving Place corner 15th St. 15 East 123rd St. near 9th Ave.
224 West 23d St. bet W'way & 6th Ave. 362 East 149th St. near Courtlandt Ave.
355 Treatment Ave. corner Monterey Ave.

de za svoje zdravje. Krog leta 1614 so je cenilo število tobakarjev v Londonu in okolici na 7000. Ob istem času pa se je tudi pričelo zasledovanje tobakarjev.

Anti-tobakarji sedemnajstega stoletja so bili bolj številni kot pa so danes in tudi veliko bolj glasni. Poganski, kr-

ščanski in mohamedanski monarhi so skušali iztebiti navado "pitja tobaka" kot so imenovali v Angliji kajenje. Urban VIII. in Inocene XII. sta izobčila iz cerkve vse kadilce in v Angliji je bil glavni anti-tobakar kralj James I. James je imel pogum prepričanja, kajti skoro popolnoma je uničil cvetočo in dobičkanosno

To pismo je pisal rojak Jacob Skofič, ki je delal do preteklega avgusta v pre- mogokopu ATLANTIC, NEW DERRY, PA., blizu Latrobe, Pa.

12-17 1919

Dragi mama...

Imy poprpy te prosim za odpo-
sranje, ker ti toliko časa nisi
odpisala. Prišla sva tukaj sem
18. tija, Septembra, tukaj je vse bolj
ra priseceno, tukaj ni tako, kakor si
človek popay, ni tako ubja, kakor dolgo
je v Ameriki ves, v Ameriki so ljudje
presiti, pa silijo v Jugoslavijo, ino, ko
se enkrat človek seha naje, potem
je pa pametno, Fabrike čisto nič ne
delajo; dela se tukaj ne more dobiti, če
ga gre človek opozditan z lučjo iskat,
pa se nobeden nič ne ve, kdaj bojo kaj
as cel delati, gost ni sem čisto nič se
delov, kar sem tukaj, poprpy sem pa mi
stilo, da mi bojo pricene tica vrata letela.

Popravita ti povsem, da je sumna tako žal,
ko sva prisla tukaj sem, kar imava
las na glavi. Ra zvoljenje je prav slaba
nobeke reci mi da dobiti, pa se to, kar
človek dobi, je tako drago, če človek ne
bi imel teh par centov, ko sva jih
prijesla iz Amerike, bi mogla kar sum-
ti, gest sem ne bil na glavaristvo,
sem sel prosit za povolenje za naje
v Ameriko. Na glavaristvo so pisali na
drboko vlado, pa ne pride nič nazaj,
sa to ti ja toliko časa nisva nič od-
pisala, kova ameriam mislila da bova
sta nazaj, Dragi John, niti dca te prosti-
va, če bi bil ti tako dober, da bi naja
spravil na raj v Ameriko. niti dca ti
bova toj trut dobro gospa čala, sa ma
ja ke namoreva, ker jest ni mislil
Američanih kega papira, že vidim, če dobi
mhar, ga se sem ne posilij, je se sa
marobe tukaj. Medva sva povelala takrat.

Mr John F. Berko
230 Zuroy street.
P.S.
Pittsburgh, Pa

11. S. A.
ko sva zčkala na dif. 20. tisoč kron pa se
adaj jih ni nikjer stiskantav, nama jih je
pohitil adaj naja pa prav shabi kajke, mo
goče se bo pa je testi denar izgubiti, vsi, tu
ky, na mas o Jugoslaviji, tako, kakor da
bi bil človek na smrt ob sajen, dela
nobeke, dragingja pa, tako, bi bil človek
rihri o milijonih zasut pa li v par letih
use smedel. In rajzaka sva tudi slabo.
v den yorke sva zčkala 25 dni, na Marjin
sva bla 8 dni in pol. Španeciji so mas ja jedli
s mas stalo, tam, so ino cabale 8 dni, škari švico
s mo se vorili dan. Škari kemsko avo trijpa
5 dni, veš vorili smo sva oživirskih vagonih,
kakor krave, da boš vedu, kako tukaj je teh
krasih z ljudmi delajo.

Se en heat te lepo prosiva, če ti je
mogoče kaj skomnderat, da bi naja
nazaj ke spravo, kje tukaj tako
hudo. In ady ti ja vosiva drecno
Teselo Novo leto. In te por iz srca
lepo pozdravljava, In sa ja pletijjij;
seti lepo za houlia. Te prosiva, da
se ma boš kaj kmal nazaj o tjoial
in jise nija ma kako ti, kaj gre
ja ce kaj dela ady tam.

Ostavim toja Uda sa
Jacob Skofic in im.
vas Posavec Kora
Pošte Podmart, gorenško
Kranjsko, Jugoslavija

(ADVERTISEMENT)

GOZDNI ROMAN

FRANOSKI SPINAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

165

(Nadaljevanje)

Zadnja trava je izginila na kamenitih tleh in nekako petindvajset korakov od roba, katerega je tvorila, se je pričel gozd. Mesto da bi se tam nudil očesu neprodiren rob lijan ter veja, je puščal gozd prazen prostor, širok nekako štiri čevlje.

— To je hodnik, skbiži katerega so šli ti lopovi kot skozi vrata. — rekel Pepe.

— Ne izgubljam tukaj časa, Pepe in ker si že enkrat tokaj, se splaziva vsak na eno stran ter odprti, da vidi, kaj dela sovražnik in na katerem mestu je treba pričeti z napadom. Če je mogoče, Encinas, glejte, da bo vaš pes molčal. Njegov glas bi lahko nam in vam spravil v telo neprijeten kos svinca. Še boljše pa je, če odidete ter obvestite Rayon Brulanta ter Don Avguština, da smo našli dohod k sovražniku.

Rob gozda na desno in levo, nekako dvajset korakov od odprtine, je bil prav tako gost kot povsod in oba loveca se nista pomišljala napotiti se vsak na svojo stran, da izvršita svoj načrt. Zelenje je bilo tako goste, da so njih oči videle le par korakov pred seboj. Čeprav je bil ta poskus nevaren, je bilo vendar neobhodno potrebno, vprizorit ga. Kanadee je ustrajno in previdno pridirjal skozi grmičevje kot aligator, ki hoče presenetiti bivola, ki prihaja na breg reke gasit svojo žejo.

Kmalu pa je postal gost redkejši in spoznati je mogel ne le številne oblike ljudi in konj, temveč tudi bližnje okolice pred seboj, katerega je obdajal ta gozd.

Bobrovo jezero se je nahajalo na skrajnem koncu velike loke, kjer je bilo prostora za dosti ljudi in konj. Na bregovih jezera se je dvigalo nekako petnajst koč enakomerne zunanosti.

Največji del teh bobrovih koč, v katerih so se vtabornili Indijanci, je ležal skoro popolnoma v vodi. Tri koče pa so bile vendar dosti oddaljene od brega jezera, da so jih mogli oblegati izpremeniti v majhno trdnjavo, kjer so bili presledki napojeni s sedli, odejami in bivolvimi kožami. Ravno med robom jezera ter to trdnjavo je stal največji oddelek Indijancev, dočim so letali drugi semintja da, utrdili najslabša mesta neprodirnega roba, ki je obdajal loko. Kanadee ni mogel zapaziti niti Fabijana ter tudi ostalih ne, namerne Mestiza, Main Rouge-a, Črna sokola ter hčerke Don Avguštna.

Domneval je, da se nahajajo ti predmeti njegove ljubezni ter njegovega sovraštva med jezerom in bobrovimi kočami.

Tudi Pepe ni ničesar drugega videl kot Bois-Rose. Oba loveca sta morala vsled tega zatrejti v sebi poželjenje, da streljata na zaklete sovražnike, kajti položaj je bil nad vse resen.

Bois-Rose je pristrukoval vsakemu šumu, ki je mogel priti do njega. Upal je čuti glas Fabijana ali oni hancenderove hčerke ter šel s strahom minute, ki so potekle izza časa, ko se je Encinas od strani, da poišče ojačenja. Bil je to eden onih strašnih trenutkov, ki gredo pred napadom, v katerih teče kri tako obilno.

Nackrat pa se je stresel zrak v smeri bobrovega nasipa, kjer se je nahajal glavar Komančev in strel je sledilo tulenje. Nato pa je počilo nekako pol duzata nadaljnih streljev. Veliko gibanje se je pričelo na loki pred jezerom in za par trenutkov se je nudil Kanadec pogled, vspricho katerega mu je zledenela kri v žilah.

Petinsedemdeseto poglavje

RAYON BRULANT.

Da razumemo prizor, ki se je odigral in od katerega je videl Kanadee iz svojega skrivališča le en del, je treba, da se napotimo za trenutek v sredino indijanske utrdb same.

Črni sokol je potreboval celega svojega sovraštva do Rayon Brulanta, da je kljub rani kljuboval težokam dolgega pohoda treh dni ter bojev, ki so decimirali na poti njegovo četo. Čeprav je le malo zaupal besedam Mestiza, je vendar deloma iz osveteljenosti, deloma pa iz ljubezni do plenjenja sledil vsem nasvetom Mestiza.

Nepričakovani napad, ki je presenetil Apače v trenutku, ko so domnevali, da jim je le treba iztegniti roko po bogatem plenu. Je imel za posledico, da se je skoro bedasto zaupanje umaknilo paničnemu strahu. Glavar je bil vsled bolesti in izmučenosti oslavljen. Vojniki, ki so se skoraj odpomogli od številnih porazov, so domnevali, da imajo pravka s premočnim sovražnikom, in vsi, z izjemo Mestiza, so se vsled tega udali blaznemu strahu, kojega posledice smo videli.

Potom natančne navedbe moči belih pa je bil Mestizo v stanu zopet spraviti zaupanje v srca vojniov in glavarja. Kljub temu pa je kuhar Črni sokol v svojem srcu mrko jezo in Mestizo je bil preve prebrisan, da bi tega ne uganil. Vsled tega je sklenil dvigniti se zopet v ogledu glavarja z načrtom, ki je bil sicer čuden in pri katerem sta v enaki meri prišla vpoštev njegova zavratnost in njegov pogum.

Predor, ki je spravil Indijance skozi gozd k Bobrovemu jezeru, je obnem nudil priliko za lahek izpad v sredino razpršenih sovražnikov. Dočim naj bi Mestizo z navideznimi mirovnimi pogovori zmotil one, ki bi se nahajali v neposredni bližini, naj bi Indijanci zopet skočili na konje ter padli po različnih, po ravnini razkropljenih skupinah. Le malo opravka bi imeli z njimi.

To je bil načrt, katerega je uveljavil Mestizo v času, ko sta se Bois-Rose in Pepe previdno plazila proti utrdbi Indijancev. Bil je to le del načrta, katerega je predlagal le v svojo lastno korist. Pri tem naj bi ga podpiral Main Rouge, kot bomo videli.

Na tem mestu hočemo prekiniti pripovedovanje ter ga nadomestiti z orisom dogodkov.

Nekako štirideset konj je bilo privezanih k drevesom, ki so stala najbližja jezeru. V bobrovi koč, ki je ležala nasproti nasipu, kjer je stal Rayon Brulant, je bila zaprta Rosarita pod varstvom starega ameriškega renegeata, še bolj blede in prepadena kot Fabijan, ki je vsak vedel, da bo smrt končala vse muke. Ameriški renegeat je sedel ob vchodu v koč, s svojo puško preko kolena. Bois-Rose ga ni mogel videti radi odej in koč, ki so predstavljale utrdbo.

V koč, ki je bila najbolj oddaljena od one Rosarite, je sanjal Fabijan ter si najmanj prizadeval ugotoviti, če je bil resničen glas, katerega je čul ali če je bil le plod njegove razdražene domišljije. Dva Indijanca sta ga stržila s poveljem, da ga umorita, če bi ne imel predlagani izpad uspeha, katerega je pričakoval indijanski glavar. V slučaju, da bi zmagal, pa je hotel glavar preiskusiti vso slast krvave osvete ter prisostvovati udobno mučenju jetnika. Fabijan se je imel torej zahvaliti za podaljšanje svojega življenja ne milosti, temveč sovraštvo človeka, v kojega rokah se je nahajal. Rosarita in Fabijan nista mogla vsled tega vedeti, da se nahajata tako blizu drug poleg drugega.

[Dalje jutri.]

Zastoj Ura Kukavica Zastoj!

Kadarkoli pošlje naročilo za te ure bo dobil v dar čudovito URO KUKAVICO POLNOMA ZASTOJA. Samo enkrat v življenju se vam nudi taka prilika in vsakega ne smete opustiti. Sedaj pa pogledajte ta čudovito uro, katero dobite lahko od nas skraj zastoj. Kolese ima 21 kamnov, garanterano za 25 let. Ker gre veliko boljše kot katerakoli druga ura, jo uporabljajo največ profesionalni kot konduktorji in strojevodje. Če pa imate v hišo tako uro, morate raz-liko, katero uro kupite, nobena vas ne bo bolj zadovoljila kot naša. Ponavadi stane ta ura \$18.50 ker pa hočemo seznaniti ljudi z našimi urami, ki bodo predajali za kratak čas pod tržno ceno, namreč samo za \$9.95. Kdorkoli nam pošlje ta oglas in naroči za uru takoj, bo dobil URO KUKAVICO ČISTO ZASTOJA. Mi nečemo denarja vnaprej. Pošljite nam samo en dolar depozit, dočim boste plačali ostanek ko dobite v hišo uro in uro kukavico. Če hočete imeti tako uro kukavico v vašem domu, morate poslati naročilo takoj, kajti mi imamo samo en tisoč teh ur, importiranih iz Evrope in je zaloga vsakega dne omejena. Ne obustvajte se, da ne bo prepozno. Pošljite naročilo še danes na:

European Watch Company
Dept. 420
1065 Milwaukee Avenue
Chicago, Ill.

Koroške novice

Is okolice Trušenj.

Gotovo ste radovedni, kako se mi tu med hribi imamo. Zima je pri nas, večih tako, da človeku še tista zmrzne; pa bo že boljše, se to uležimo; tudi zima mora svoje "uagnati", kakor pravimo domače. Mnogo kratkočasa nam delajo naši jugoslovanski vojaki, ki tu meje stražijo, da se ne pritepe kak "lačenbergar" k nam v vas Volksverover iz tukajšnje okolice so se domala vsi vrnili domov, razen en par, ki imajo pač posebno kosmato vest, zato tam okoli Mstiča in Krke sline cediojo in gledajo, kako se v Jugoslaviji njihovi prejšnji tovariši mastijo ob sedanjih kolinah. Bo treba pač še nekaj časa potrpeti in po marsičkovo tolažbo iti iskat k očetu vseh ako preganjanih "tajgesinderjev" Glančnikovemu Zepeju, ki ma dobro srce za take trpine. Koliko lažjnih "troštvov" je že ta človek poslal našim nemškutarjem, pa hvala Bogu, do danes za stoni. Kam bi pa prišli, ako bi se razmere prejšnje zime zopet povrile, ko so nemščurske barabe ropale in kradle kakor se jim je poznajilo. Tudi naši jugoslovanski vojaki imajo prenesti marsikako aprijetnost, pa vendar se držijo zelo močasto. Vsa čast jim! Na Zelnjah imamo v zadnjem času izsorne pevec. Vsa čast gre poročniku Adamuši, ki se vneto trudi, la damo tudi Bogu, kar je božje za: z lepim petjem!

Želnje pri Velikovu.

Sporočiti moram o smrti treh zvestih Slovencev iz Štriholē. Dne 27. novembra je umrl blag mladenč Jozef Ravnik pd. Havzarjev v 39. letu svoje starosti. Vojno trpijenje, zlasti glad, je popolnoma aničilo njegovo itak slabotno zdravje. Tudi ob domači hrani se ni mogel več utrditi. Pred vojno je bil več let vesten knjižničar želnjskega izobraževalnega društva. Nad vse rad je prebiral slovenske liste in knjige. Ista dan je zatisnil trudne oči njegov sovaščan, 64letni Anton Kasl pd. Krofič, oče rajnega župnika na Brezi, Leopolda Kasla. Dolgih 30 let je kot cerkveni ključar skrbel vneto za želnjsko cerkev. Vedno se je tudi skazal zvestega in neustrašnega sina svojega naroda. Z eno besedo vzdignil značajnega krščanskega, slovenskega gospodarja. Zadnja leta je bolehal in ostajal bolj doma. Velikanska množica pogrebcev je pričala, kako ga je vsakdo spoštoval. Na starega leta dan pa smo zopet ob mnogobrojni udeležbi pokopavali 53letno gospodnjo Frančiško Gros pd. staro Jopinjo. vdovo po že l. 1896. umr-

Iščem svojega moža ANTONA RUTAR, doma iz Novokračin na Primorskem. Prosim cenjene rojake, kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani; ako pa sam čita ta oglas, ga prosim, da se mi javi. — Mrs. Catharine Rutar, 9517 Ewing Ave., South Chicago, Ill. (27-28-2)

Iščem dva moja bratrance ANTONA in FRANKA KRESEVIČ. Doma sta s Topovca pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Nahajata se nekje v Coloradi. Če kdo rojakov ve za nju naslov, prosim, naj mi ga naznani, ali naj se pa sama oglasita na tale naslov: — Anthony Kresovich, Box 299, Morgantown, W. Va. (27-28-2)

The Novelties Despatch
14619 Westropp Ave., N. E.
CLEVELAND, OHIO

Rada bi izvedela za svojega moža IGNACIJA RUSTJA. Nekdaj je bival v New Yorku. Če kdo rojakov ve, kje se nahaja, naj ga opozori na ta oglas, če pa on sam čita, naj se oglasi. Ište ga žena Marija Rustja, vas Tomaž, Sv. Križ Cesta, pošta Vipava, Venezia Giulia, via Italia. (27-28-2)

POZOR, SLOVENKE!

Mladenik, star 27 let, doma iz domžalske okolice, dobrega značaja in prijazne zunanosti ter s precejšnjo svoto denarja, se želi seznaniti s pošteno slovensko deklico, ki pa ne sme presegati starosti 27 let. Na denar se ne oziram. Resne ponudbe s sliko, katero se pa na zahtevo vrne, naj se pošiljajo pod šifro: "Ženin", 1199 E. 61. St., Cleveland, Ohio. (27-28-2)

ŽENITNA PONUDBA.

Želim se seznaniti s Slovenko, bodisi dekle ali vdovo srednje starosti, v svrhu ženitve. Na denar se ne oziram, pač pa na pošteno in mir ljubčo žensko. Katera resno misli, naj mi piše in pošlje svojo sliko, katero na zahtevo vrnem. Za tajnost jamčim. Moj naslov je: Joseph Ross, 327 Texas Avenue, St. Joseph, Mo.

Rada bi izvedela za mojo sestro ANTONIJO KRAŠEF, omoženo s prvim možem OKMLAN. Nahaja se nekje v Pennsylvaniji. Če kateri rojakov ve za njen naslov, prosim, da mi ga naznani, ali naj se pa sama javi, ker ji imam poročati o smrti iz starega kraja. — Mrs. Josephine Turnšek, Box 235, Byesville, Ohio. (27-28-2)

Kdo kaj ve o rojaku FRANKU KOMATAR? V Ameriko je prišel leta 1913 iz vasi Metnej št. 26, pošta Zatična, Dolensko. Naselil se je v Carlisle, W. Va., kjer je delal še v l. 1915 v premogorovu. Tam je bil zapisan pod imenom Comotar ali pa Jean Horry. Kakor se čuje, je bil ponesrečen v mesecu maju 1915 in od takrat se nič več ne ve o njem. Morda se najde kdo, ki kaj ve o njem, zato prosimo, da nam poroča vse podrobnosti o njem, da ustrežemo njegovim staršem v domovini. Vsa tozadevna pojasnila pošljite na ime: Komatar, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (27-2-1-3)

Iščem JOSIPA SPAČAL, mizarja iz Kostanjevice na Primorskem. Prosim cenjene rojake širom Amerike, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga javi, za kar se mu že vnaprej zahvaljujem; če pa sam čita te vrstice, naj se sam oglasi, ker mu imam naznani važne stvari iz starega kraja. — Anthony Frančekin, Box 54, Limestone, N. Y.

Rad bi izvedel za svoja dva prijatelja JOHNA BELOVEC in FRANKA SREBOT. Meseca maja sta bila v Barbertonu, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, naj mi ga naznani, ali ako sama bereta ta oglas, naj se mi javita. — Andrew Znidaršič, Box 34, Mabie, W. Va. (27-28-2)

Iščem JAVNA SPAČAL, mizarja iz Kostanjevice na Primorskem. Prosim cenjene rojake širom Amerike, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga javi, za kar se mu že vnaprej zahvaljujem; če pa sam čita te vrstice, naj se sam oglasi, ker mu imam naznani važne stvari iz starega kraja. — Anthony Frančekin, Box 54, Limestone, N. Y.

Rad bi izvedel za mojo prijateljico JOHNA ŽUŽEK, podomače Bazjan iz Juršič št. 14 pri Šent Petru na Krasu. Prosim ga, da se mi oglasi, ker mu imam sporočiti nekaj zelo zanimivega. — Albin Zadel, Box 112, Java Village, N. Y. (26-27-2)

Rad bi izvedel za naslov JOHNA MEDVED, doma iz Gorice. Lansko leto sva bila skupaj v Saint Marys, Pa., in stanovala sva pri Alojziju Uljan. Prosim, da se mi oglasi, ker mu imam nekaj važnega poročati. — Frank Zadel, Lipe c/o Smith, Clark, Texas.

POZOR, KROJAČI!

Potrebujem dobrega pomočnika za stalno delo. Plača \$40.00 na teden. Več se pozive pri: Michael Omerzu, Tailor, 2723-2725 East Huntington St., Philadelphia, Pa. (3x 26-2 & 4,11-3)

OPOMBA.

Vse, ki mi kaj dolgujejo, opominjam, da mi vrnejo v najkrajšem času, ker inače ja bom primoran obelodariti s polnim imenom. — Joe Stonich, Box 421, Oakmont, Pa. (26-27-3)

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Imajo v našem uradu sledeči:

JOŽEF GORNIK ed žene iz Martinjaka. Svoječasno je bil v Clevelandu, Ohio, na 1422 East 55. St.

ANA POJE od Franjice Zbanič iz Čabra. Svoječasno je bila na 212 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

LOUIS MODERC od Giovanni Modere iz Gorice ter od brata in svaka.

JOHN GALIAN od Mijo Ceti na iz Petrinja na Hrvaškem.

JOHN RUDOLF od Ivanke Rudolf iz vasi Ravna. Svoječasno je bival v Richwoodu, W. Va., Camp 50.

LUKA JAMNIKAR od svojega brata iz Rožne doline. Bil je pri vojaki pod imenom Jeninger v Nogales, Ariz.

JOŽEF MEGLIČ, mizar, ki je delal v Brooklynu, N. Y., od svoje žene Ivane Ivane Meglič iz Ljubljane.

URBAN STRAŽIŠAR od Heine Stražisar iz Škofce.

IGNACIJ MASTEN od Ane Masten iz vasi Središče na Štajerskem.

JOŽEF ŽAGAR od svoje sestre Ivane Žagar iz Iške vasi pri Studencu in od očeta Jožefa Žagar.

JANEZ PETRIČ od sestre Mihaele na Jesenicah.

TORNETLJ od brata Janeza iz Gore, pošta Šmarje.

MARIJA THOMO od Marije Žagar iz Ljubljane.

KOLOMAN NEMETH od Jelenemeth iz Ljubljane.

MATO GAJDEK od Ilije Gajdek iz Gline.

JOS. STIFERNIK, ANGELA PRIMC, sedaj omožena KOSIČ, od Jerice Prime.

KAPŠ, rojena FERRI, od Katarine Prešern.

LUDOVIK, BENJAMIN in ALOJZIJ HROVAT od brata Franceta Hrovat, Zagradec Fužina.

ANTON ZORNADA, ki je bil v Mammoth, Cal., od brata Zornada iz Roč v Istri.

LUDVIK ČOP ima pismo od žene Ane Čop iz Plešćima.

JOŽEF SVET od Terezije Jelovšek, Bučka pri Krškem.

JOHN FABJANČIČ od Alojzija Habjančič, Sv. Duh pri Krškem.

ANTON KOMPOŠ od Mimi Kompoš, Planica št. 35, Rateče, Kranjska gora.

FRANK MALNAR ima pismo od sestre Marije Ožbolt.

JOŽEF GROBOLŠEK od sestre Ane Mohar.

FRANK IRT od matere Marije Irt.

MARIJA PAULIN od Rozalije Paulin.

JOSEPH ŠHAGAR od Ane Roksa.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Cosulich Line

Direktna pot na Grško in v Trst

Parniki President Wilson odplajo 9. marca

Parniki Argentinca odplajo 30. marca

Parniki odplujejo od pomola 7. uvažuju 41. ulice, So. Brooklyn

Za cene in druge informacije se obrnite na

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department
4 West Street New York

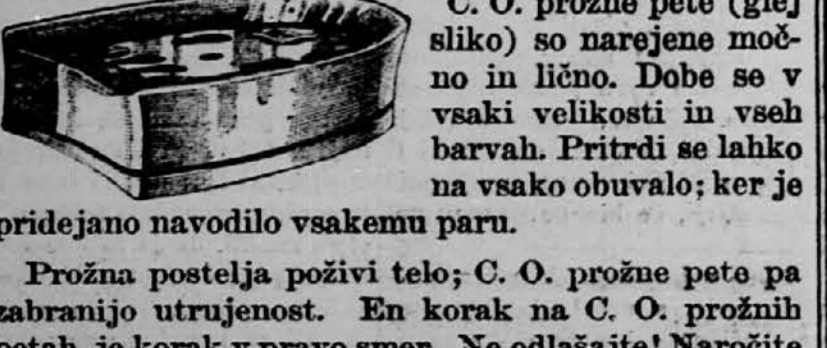
Rad bi izvedel za IGNAČIJA GOLOB. Lansko leto je bil tukaj na Ralphtonu, Pa., in od tistega časa nisem več slišal o njem. Več ljudi mi je reklo, da je bil ubit na železnici. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve kaj o njem, naj mi blagovolno sporočiti, za kar bom jako hvalečen. Tukaj spada v društvo Nova Doba št. 5 SDPZ. Ako pa živi in bere te vrstice, naj se mi nemudoma oglasi, ali naj ga pa rojaki opozore na ta oglas. — Martin Korošetz, Box 255, Ralghton, Pa.

Rad bi izvedel za mojega brata ANTONA MATIJAŠIČ, doma iz Fiorini, Istra. On je bil v vojni in že 4 leta nisem niti jaz, niti njegovi sorodniki v domovini čuli od njega. Mogoče je, da se nahaja v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Zato prosim rojake v ujetništvu, ako je kateremu kaj o njem znano, da mi sporoči, za kar sem pri volji dati 10 dolarjev nagrade. Moj naslov je: Joseph Matijašič, 1375 E. 47. St., Cleveland, Ohio, U. S. American. (6x 25,27-2 & 2,4,6,9-3)

OPOZARJAM ROJAKE v Združenih državah na osebo JOHN OBLAK in na mojo bivšo ženo, ki sta ju od tukaj popihala dne 2. februarja 1920. Ona je s seboj vzela eno hčerko v starosti 21 mesecev; ime ji je Eva in se jo lahko spozna, ker hčer je bila čisto ostrizena po glavi pred tremi meseci. Žena je srednje postave, suhega, podolgovatega obraza. John Oblak je srednje postave in polnega oz. širokega obraza. Obadva sta bolj sivih oči. On je star 25 let, ona pa 30. Ona je pustila 3 otroke, 2 hčeri in enega sina. Opominjam rojake, da jima ne bi kateri kaj dal oz. posodil na moje odgovornosti; kateri jima kaj zaupa, nisem jaz odgovoren za to. Ako bi ju kateri spoznal po tukajšnjem opisu, ga prosim, da mi naznani njuno sedanje bivališče oz. naslov. Ne iščem ju zato, da bi ženo nazaj vzel, ali njuno bivališče oz. naslov bi vseeno rad vedel. On govori angleško in slovensko, ona je pa malo zmožna angleškega jezika. Moj naslov je: John Remic, Box 114, Lusk, Pa. (25-27-2)

NOVA IZNAJDBA

Ali ste že čuli o najnovejši iznajdbi? Ali ste že videli nove C. O. prožne pete? Naša moderna iznajdba, pete z pravimi prožnimi žicami (springi) omogočijo še tako težki osebi, da hodi z lahkoto brez vsakega napora. C. O. prožne pete olajšajo hojo onim, ki imajo bolne ali utrjene noge.

C. O. prožne pete (glej sliko) so narejene močno in lično. Dobe se v vsaki velikosti in vseh barvah. Prihodi se lahko na vsako obuvalo; ker je pridejano navodilo vsakemu paru.

Prožna postelja poživiti telo; C. O. prožne pete pa zabranijo utrujenost. En korak na C. O. prožnih petah, je korak v pravo smer. Ne odlašajte! Naročite jih takoj! Omenite številko čevljev in barvo.

Poskusi enkrat in ne boš več brez njih.
Cena \$1.50
Iznajdba je patentirana in podjetje popolnoma v slovenskih rokah.
Rojaki podpirajte in priporočajte drugum Slovensko podjetje!
C.O. SPRING HEEL CORPORATION
905 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y.